

Posudek oponenta disertační práce

Autor práce: Mgr. Václav Filip
Název práce: Vybrané právní problémy správy a řízení
akciových společností v ČR

Školitelka: Prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
Školící pracoviště: Právnická fakulta UK v Praze

Oponent: doc. JUDr. Karel Marek, CSc.
Pracoviště oponenta: Právnická fakulta MU, Brno

Na základě jmenování oponentem provedené p. prof. JUDr. Alešem Gerlochem, CSc. – děkanem Právnické fakulty UK v Praze podávám tento oponentský posudek.

I.

Aktuálnost a náročnost zpracování

Počínaje rokem 1990 začíná na území našeho státu široký rozvoj vzniku podnikatelských subjektů, mezi nimi i akciových společností.

Na to, že vznikl velký počet akciových společností měla mj. vliv i tzv. kupónová privatizace.

Právní úprava měla přitom jen volnější rámec a neřešila celou řadu potřebných otázek. Tyto otázky jsou pak průběžně řešeny, a to postupně; jedná se o proces, který trvá až do dnešních dnů a zřejmě bude mít svoje pokračování, ať již bude přijata koncepce nového široce pojatého občanského zákoníku a zákona o korporacích, nebo zda bude zvoleno jiné řešení.

Posuzovat systémy řízení a správy akciových společností je přitom jednou z otázek, jejichž řešení je velmi aktuální. Je zde mj. třeba i zkoumat systémy řízení a správy nejen u nás, ale i v jiných zemích. Tyto systémy jsou přitom ovlivněny historickým vývojem, tradicemi i kulturou.

Náš vývoj je ovlivňován vývojem v sousedících německy mluvících zemích. Proto se hledá inspirace i v německém akciovém zákonu. Celkově se však, jak v Německu, tak i u nás projevuje vliv vývoje v celé Evropě i ve Spojených státech amerických.

Jde tedy po mém soudu o tematiku nejen velmi aktuální, ale vzhledem k tomu, že je nutné provést i komparativní srovnání, i dosti náročnou.

II.

K obsahovým otázkám

Autor práce (kromě úvodu a závěru) rozdělil práci do pěti částí. Nejprve pojednává o systémech správy a řízení společnosti (s. 13-34), kde se mj. zabývá systémy správy společnosti podle vlastnické struktury, systémy správy podle organizačního uspořádání, vlivu systému správy a řízení na ochranu akcionářů a hodnotu akcií s cílem optimálního systému správy a řízení.

Poté se disertant orientuje na základy teorie správy akciové společnosti (s. 35-65), kde se řeší problémy zmocnění, vymezení zájmu společností a nástroje správy akciové společnosti.

Posléze je předmětem zájmu p. mgr. Filipa i právní úprava poskytování informací investorům a akcionářům (s. 66-110).

Předposlední část práce je věnována organizační struktuře kótované akciové společnosti (s. 111-152) se zaměřením na dělbu uvnitř této společnosti, postavení orgánů v této společnosti, podmínkám pro výkon funkce člena orgánu a odměňování členů orgánu.

Návazně pak zpracovaná část nazvaná Akcionář a jeho vliv na řízení společnosti (s. 153-197). Zde se podávají mj. obecné kontury akcionářských práv, právo akcionáře účastnit se na řízení společnosti, procedurální práva akcionáře, hlasovací právo akcionáře vč. způsobů účasti a hlasování akcionáře na valné hromadě.

V jednotlivých kapitolách pak najdeme i kromě hodnocení *de lege lata* i návrhy *de lege ferenda*.

Např. na s. 138 autor konstatuje, že v Evropské unii je v řadě států způsobilost být členem orgánu obchodní společnosti řešena podle pravidel tzv. diskvalifikace. Rozšíření pravidel diskvalifikace je přitom podporováno i ze strany Evropské komise, která již ve svém „Akčním

plánu“ volala po zavedení pravidel diskvalifikace postihujících ty případy, kdy členové statutárních orgánů a jiných orgánů poruší své povinnosti. V této souvislosti uvádí autor britský Company Directors Disqualification Act. 1986. Ostatně i u nás se de lege ferenda o určitých pravidlech v tomto směru uvažuje. Po mém soudu lze jen souhlasit s tím, že jde o nakročení správným směrem.

Úvahy p. mgr. V. Filipa de lege ferenda jsou pak mj. i v poslední části práce. Uvádí zde také, že pro formu plné moci bude nezbytné zaujmout výklad konformní se Směrnicí o akcionářských právech, která rozlišuje písemnou formu a její přenos, který může být proveden jak poštovní službou, tak i elektronickými prostředky.

Při hodnocení obsahu práce se pochopitelně nemůžeme věnovat všem interesantním otázkám. Dáváme proto podnět pro ústní obhajobu, aby se v ní disertant věnoval tomu, jak v práci řeší uveřejnění oznámení při svolání akcionářů na valnou hromadu.

K obsahu pak lze říci, že práce se nejeví nekvalitní. Zaměřuje se na velmi široký okruh problematiky. To jistě povede autora k tomu, aby při příštích pracích k tomuto tématu provedl již jen užší zaměření na některé dílčí otázky. Cenné je, že hlavní myšlenky v práci obsažené jsou shrnuty do přehledného závěru.

III.

K formálním otázkám

Jde o dílo rozsáhlé (s. 206), které je vhodně strukturováno a tvoří jednotný celek.

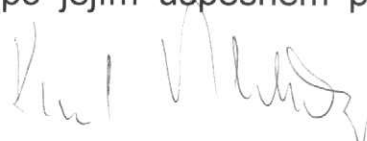
Oceňuji pak mimořádně široký okruh výchozí literatury (vč. zahraniční). Literatura je též vhodně citovaná.

IV.

Celkové hodnocení

Jde o dílo podle mého názoru zdařilé, autor prokazuje, že problematiku ovládá, dovede ji analyzovat a koncipovat vhodné řešení.

Práci plně doporučuji k obhajobě a po jejím úspěšném průběhu doporučuji udělení titulu „Ph.D.“

V Brně 3.12.2009

doc. JUDr. Karel Marek, CSc.